

Motion till riksdagen
2011/12

av **Gita Nabavi, Kristin Tran m.fl. (FI)**

Avskaffande av jobbskatteavdrag

Förslag till riksdagsbeslut

- Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa jobbskatteavdragen.

Motivering

Regeringen har satt upp fyra delmål för den jämställdhetspolitik som de ska bedriva. Det första målet är ekonomisk jämställdhet. Kvinnor och män skall ha samma möjligheter till avlönat arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut. De övriga delmålen förordar en jämställd fördelning av det obetalda hemarbetet, lika möjligheter till makt och inflytande över samhälleligt beslutsfattande samt att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Dessa övriga delmål bör anses vara nära sammanlänkade med målet om ekonomisk jämställdhet, då den relativa förmögenhet människor besitter har stor inverkan på hur mycket makt och utrymme de har i det offentliga rummet.

Sedan Sverige, i mars 1980, ratificerade FN:s Kvinnokonvention (CEDAW) har vi åtagit oss att upprätta både formell och reell jämställdhet mellan könen. Den reella jämställdheten, som går längre än den lagstadgade formella jämställdheten, innebär att män och kvinnor i alla lägen ska bemötas och värderas jämställt. De offentliga budgetarnas sammansättning och utformning är av central betydelse för att Kvinnokonventionens vision om reell jämställdhet ska bli verklighet. Det så kallade lönegapet, den procentuella skillnaden mellan kvinnors och mäns löner har i princip varit oförändrat de senaste 30 åren. I Bilaga 3, Ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män, av 2011 års höstbudget, förkunnar regeringen att 2009 års icke standardvägda lönegap är 14,3 procent. Kvinnors procentuella andel av mäns lön är alltså 85,7 procent. Då kvinnor oftare är frånvarande från jobbet, ofta med anledning av sjukdom eller vård av barn eller annan familjemedlem och i mycket högre grad än män jobbar deltid, blir den disponibla

inkomsten ännu lägre i förhållande till män. Den utbetalda arbetsinkomsten för kvinnor var 71,9 procent av vad den är för män år 2009 (19 100 kr respektive 26 700 kr).

Regeringens svar på ojämställdheten är och har, sedan de tillträdde, varit jobbskatteavdrag. De jobbskatteavdrag som regeringen infört i etapper sedan 2007 är tänkta att ge lågavlönade kvinnor mer i plånboken varje månad och motivera kvinnor att jobba mer. Jobbskatteavdragen har i själva verket inneburit 80 miljarder mindre i statskassan. Skattekraften som annars finansierar en stor del av våra gemensamma angelägenheter, som utbildning och sjukvård, har försvagats med hela 80 miljarder kronor. Dessa är också sektorer där många kvinnor arbetar.

Studier har visat att nedskärningar i offentlig sektor ofta leder till att kvinnors obetalda arbetsbörda ökar och därmed deras totala arbetstid. Kvinnors obetalda arbete är ofta ett osynligt substitut för – eller en dold subvention till – offentliga program och utgifter. Ett grundläggande villkor för långsiktighet och tillväxt i ekonomin är att kvinnors mänskliga och sociala resurser varken överutnyttjas eller töms ut.

När kvinnor måste utföra en större andel obetalt arbete för familj och hushåll minskar deras möjlighet att förvärsaarbete vilket innebär mindre inkomster och framtida pensioner för kvinnorna själva. Att kvinnor tvingas minska sin betalda arbetstid när anhöriga är sjuka leder dessutom till att kvinnor som grupp riskerar att betraktas som mindre tillförlitlig arbetskraft.

De 80 miljarder som regeringen har tänkt ska finnas kvar i lågavlönade kvinnors plånböcker i slutet av månaden, har i själva verket tagits från de lågavlönade kvinnorna själva, dvs. från deras pensioner, satsningar på förbättrad arbetsmiljö, höjda löner osv. Jobbskatteavdragen har inte inneburit en omfördelning av resurser i en mer jämställd riktning.

Regeringens brist på genusanalys innebär att syftet att skapa en budget som främjar jämställdhet inte uppfylls utan dessutom får motsatt verkan. Regeringen saknar förståelse för att kvinnor i högre utsträckning än män jobbar deltid och har löner, pensioner och försäkringar som baseras på deltidsanställningar. Jobbskatteavdragen är en åtgärd som enbart gynnar de som redan har mycket och gör nästintill ingen skillnad alls för lågavlönade kvinnor. Jobbskatteavdragen drabbar lågavlönade kvinnor i förlängningen när det gäller pension och andra försäkringar som baseras på lön och inte vad man har i plånboken i slutet på månaden. Vi bör istället höja kvinnors löner, inte försvaga skattekraften.

I bilagan Ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män fortsätter regeringen med att berätta att mäns disponibla inkomst under den tid de suttit vid makten ökat med 7,1 procent, medan den för kvinnor endast ökat med 6,8 procent. Regeringen menar att detta är direkta resultat av den förda politiken åren 2006-2011, till följd av mäns högre löner. På sikt väntas vi dock se en större ökning av arbetskraftsutbudet för kvinnor än för män, vilket kommer leda till en större ökning av kvinnors löner. Den förda politiken åren 2006-2011 väntas på längre sikt ge en procentuell ökning av den disponibla inkomsten med 7,9 procent för kvinnor och män.

Det är anmärkningsvärt att målet i en bilaga vid namn Ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män i regeringens budgetproposition hösten 2011 är en lika stor procentuell ökning av den disponibla inkomsten. Om målet ekonomisk jämställdhet ska nås bör kvinnors löner och inkomster genomgå en högre procentuell ökning än mäns. Ännu mer anmärkningsvärt är att en lika stor procentuell ökning av inkomster ger män mer i reda pengar, då 7,9 procent av 26 700 är mer än 7,9 procent av 19 100. Regeringens politik kommer alltså att öka lönegapet.

Jobbskatteavdrag som jämställdhetspolitisk reform saknar empirisk trovärdighet. Då regeringen själv medger att deras politik i form av jobbskatteavdrag faktiskt har ökat de ekonomiska klyftorna mellan kvinnor och män bör dessa åtgärder genast dras tillbaka. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Kristin Tran (FI)

Gita Nabavi (FI)

Jonathan Hiller (FI)

Mikael Stener (FI)